

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент“

Област на висше образование: 1. Педагогически науки

Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...

Кандидат: гл. ас. д-р Христивелина Костадинова Жечева

Автор на становището: проф. д-р Румяна Златинова Янкова-Аврамова,
Университет „Проф. д-р Асен Златаров“

(Заповед № 341 от 22.10.2024 г. на Ректора на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“)

1. Описание на конкурсната процедура

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Методика на обучението по химия и опазване на околната среда“, за нуждите на катедра „Химия“, Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, обявен в „Държавен вестник“, бр.70 от 20 август 2024 г., участва един кандидат: гл. ас. д-р Христивелина Костадинова Жечева.

Документите на гл. ас. д-р Христивелина Жечева, представени за участие в конкурса показват, че процедурата по неговото разкриване и обявяване е спазена и те са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

2. Наукометрични показатели

Съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, наукометричните показатели на кандидата д-р Жечева за заемане на академична длъжност „доцент“ са следните:

Показателят от група „А“ – 50 т. (изпълнен)

Показателят от група „Б“ не се изисква за тази длъжност.

Показателят от група В – монография, представена като хабилитационен труд – 100 т. (изпълнен)

Общ брой точки по показател „Г“: 401,6, при изискуеми 400 т.

Общ брой точки по показател „Д“: 100, при изискуеми 100 т.

Общ брой точки по показател „Е“: 55, при изискуеми 50 т.

Представената научна продукция от д-р Хистивелина Жечева съответства на наукометрията, заложена в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси

Основните направления в изследователската работа и приносите на гл. ас. Христивелина Жечева могат да бъдат обобщени в **следните научни направления:**

- Дизайн на обучението по химия

Монографията "Дизайн на обучението – от общи модели към конкретни педагогически практики по химия" предлага идеи, насоки и инструменти за разширяване на педагогическия инструментариум на студентите и учителите по химия. Предложена е теоретична рамка на описание на образователен дизайн, която може да служи като ориентир за планиране на урока по химия. В практико-приложен аспект са разработени варианти на технологични решения за обучение съобразно учебни програми по ХООС, основани на моделите образователен дизайн на R. Gagné и на M. Merrill. Теоретичният модел предлага перспектива за бъдещо надграждане и развитие по посока адаптиране на разнообразни инструктивни системи за проектиране (ISD) на учебна среда по ХООС и дизайн на обучение включително в дигитална среда с оглед предизвикателствата пред съвременната образователна система.

- Методически и мотивационни аспекти на компетентностноориентираната експериментална дейност по химия

Изследвани са възможностите на химичния експеримент в реална и дигитална среда за формиране на ключови умения у учениците и за личностно-професионалното развитие на студентите - бъдещи учители по химия в условията на практическа подготовка. Изведени са методическите изисквания за осигуряване на образователна среда, която допринася за повишаване на равнището на практическа подготовка в университетското образователно пространство. Разгледани са възможностите за прилагане на идеите на конструктивизма, компетентностно ориентирания и проблемно-изследователския подход за формиране на природонаучна грамотност на учениците при решаване на задачи по химия.

- Здравно-екологични аспекти на учебния химичен експеримент в реална и дигитална среда

Разработен е план за контрол на експозицията и оценка на риска. Създаден е 15-стъпков метод за управление на риска при учебно химично експериментиране. Планът е описан в книгата „Методика на учебния експеримент по Химия и опазване на околната среда“. Обърнато е внимание на включване на принципи за безопасност и управление на риска във всеки аспект на експериментирането по време на стажантската практика на бъдещите учители. Използване на дигитални технологии за снижаване на здравно-екологичния риск. Прилагане на инструменти като виртуални лаборатории, компютърни симулации, augmented reality, EON-XR и EON Metaverse. Дигиталните ресурси позволяват безопасно експериментиране без директен контакт с химични вещества. Описан е положителен педагогически опит от подготовката на студенти по ХООС и химия. Споделени са конкретни примери за използването на платформи като „Дигитална раница“, Canva, MozaBook и други в контекста на STEM/STEAM обучението. Запознаване с технологии като GPT (OpenAI), Bard (Google) и предстоящия български езиков модел VgGPT за създаване на иновативни уроци.

- Възможности на експеримента за личностно-професионално развитие и съхраняване на психическото здраве на субектите на експериментиране

Разгледани са възможностите на образователния дизайн за развитие на компетентностите на студентите при проектиране на обучение по ХООС. Акцентът е върху създаването на оптимални условия, които подкрепят цялостното личностно развитие на учениците чрез експериментиране и ефективно педагогическо взаимодействие. Посочени са рисковете от неспазване на основни методически изисквания при планиране, провеждане и управление на експериментална дейност както в реална, така и в дигитална среда. Подобни пропуски могат да застрашат психическото здраве на учениците, стажантите и преподавателите, ограничавайки възможностите им за пълноценна самореализация и развитие.

Д-р Жечева е представила самостоятелна монография, статии и доклади, публикувани в научни издания, нереферирани списания с научно рецензиране – 45 броя, от които 36 самостоятелни и 9 в съавторство, 7 резюмета от участие в научни конференции; публикуван университетски учебник, документи за участие в 8 проекта, от които 1 национален образователен.

В досегашната си преподавателска дейност д-р Жечева преподава в задължителни и избираеми дисциплини в рамките на обявения конкурс. От 2013 година е асистент и главен асистент от 2014 година в катедра „Химия“ при Факултет по природни науки в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“. Натрупала е педагогически опит и се ползва с уважението на студентите от педагогическите специалности в университета.

4. Критични бележки, препоръки, въпроси

Нямам

5. Заключение

На основание на представените по конкурса материали считам, че кандидатът д-р Христинелина Костадинова Жечева отговаря на критериите за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени от Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас.

Предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и да предложат на Факултетния съвет на Факултета по обществени науки при Университет „Проф. д-р Асен Златаров“, Бургас, да избере д-р Христинелина Костадинова Жечева на академична длъжност „Доцент“ в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., научна специалност „Методика на обучението по химия и опазване на околната среда“, за нуждите на катедра “Химия”.

Дата: 12.12.2024 г

гр. Бургас

Член на научното жури:

(проф. д-р Румяна нкова-Аврамова)